

Helena
Puhara

Obuhvatan presjek hrvatske moderne umjetnosti

Blago Umjetničke galerije Dubrovnik
Umjetnička galerija Dubrovnik
6. srpnja – 30. listopada 2011.

Umjetnička galerija Dubrovnik posljednje desetljeće, od kada je na njenom čelu Antun Maračić, točka je koja, uz Art radionicu Lazareti i neke aktivističke pokrete, korigira duhovno i kulturno posrnuli grad.

Svojim izložbama, projektima i međunarodnim suradnjama (primjerice, *Dubrovnik – ovdje i drugdje / Dubrovnik – ici et ailleurs, Svjetlina/Brightness, Američka grafika od 1960. do danas*) nastoji istaknuti i publici predstaviti one kvalitete i vrijednosti koje su današnjem Dubrovniku, zagušenom kičem i projekcijom neke vlastite “konzervativne suvremenosti”, nepoznanica.

Zahvaljujući, između ostalog, i nedostatku sredstava za realizaciju već tradicionalno glamuroznih, internacionalnih projekata, a i potrebi predstavljanja svojeg fundusa, ovogodišnja ljetna izložba otkrila nam je pravo bogatstvo njihova depoa, ravno pravno nastavljajući navedeni niz.

Blago Umjetničke galerije Dubrovnik pregled je hrvatske moderne i suvremene umjetnosti s akcentima na lokalnu dubrovačku scenu.

Najviše prostora dano je utemeljiteljima hrvatskoga modernog slikarstva Vlahu Bukovcu i Matu Celestinu Medoviću, koji su i sami dubrovačkog podrijetla (Cavtat, Kuna pelješka). Bukovčevi portreti, studije i pejzaži, kao i Medovićeve lirski prizori primorskih motiva i portreti, kvalitetom i sugestivnošću podcrtavaju važnost ove zbirke.

Miroslav Kraljević, Josip Račić, Vladimir Becić, Oskar Herman, Emanuel Vidović, Ljubo Babić, Milivoj Uzelac i Vilko Cecan,

klasici hrvatskoga modernog slikarstva individualnih stilova, zastupljeni su djelima koja svjedoče upoznatost i ravnopravnost s europskom povijesti umjetnosti. Kao pandan pratimo i dubrovačku situaciju u prva tri desetljeća dvadesetog stoljeća – slikarstvo Marka Murata, Nike Miljana i Marka Rašice. Za tu priliku adaptiran je i izložbeni prostor prvog kata čiji je prostor usitnjen dodatnim zidnim plohamo, koje su se dobro uklopile u ambijent i koncept izložbe.

Drugi kat zauzima hrvatska umjetnost druge polovine dvadesetog stoljeća. Između ostalih pratimo reprezentativne radove Miljenka Stančića, Dušana Džamonje, Ljube Ivančića, Antuna Motike, Slavka Kopača, Vojina Bakića, Ede Murtića, Šime Vulasa i mnogih drugih koji su obilježili to razdoblje. Predstavljen je i niz dubrovačkih umjetnika koji su djelovali od kraja trećeg desetljeća dvadesetog stoljeća do danas (Ignjat Job, Ivan Ettore, Gabro Rajčević, Božidar Rašica, Ivo Dulčić, Antun Masle, Đuro Pulitika i drugi), a koje specifičan odnos prema boji zbirno identificira kao “dubrovačke koloriste”. Zastupljeni su i mnogi drugi pravci i pokreti stvaralaštva dvadesetog stoljeća, primjerice, pojedini članovi grupe Zemlja (Krstó Hegedušić), ali i naivna umjetnost (Ivan Generalić, Franjo Mraz, Matija Skurjeni, Ivan Rabuzin).

Na trećem katu galerije, zajedno sa suvremenom umjetničkom produkcijom, nalaze se radovi umjetnika koji su djelovali u grupama EXAT 51 (Božidar Rašica, Vjenceslav Richter, Ivan Picelj, Aleksandar Srnec) i Gorgona (Ivan Kožarić, Marijan Jevšovar, Josip Vaništa,

Julije Knifer), kao i umjetnici koji pripadaju Novoj umjetničkoj praksi (Braco Dimitrijević, Goran Trbuljak, Željko Jerman).

Ti na papiru tek izlistani isječi prikazanog na izložbi govore o bogatstvu fundusa koji posjetiteljima galerije, a naročito važno – djeci školskog uzrasta, kroz informativne i zanimljive legende i opremu, daje izvrstan uvid u hrvatsku umjetnost od kraja 19. stoljeća do danas. U tom kontekstu i segment suvremene umjetnosti (Slaven Tolj, Zlatan Dumanić, Siniša Labrović, Vlasta Žanić i drugi) važan je element u izgradnji slike o našoj umjetničkoj povijesti.

Svojom društvenom angažiranošću suvremena umjetnost mijenja i promiče vrijednosti krivim načelima uzdrmane sredine. Posljednje fotografije Pave Urbana (pet crno-bijelih i sedam fotografija u boji, snimljene 6. prosinca 1991.) upravo su u tom smislu katarzične. Uvod su, naime, u suvremenu

dubrovačku scenu čiji protagonisti, unatoč nepovoljnoj kulturno-društveno-političkoj realnosti grada, ignorantnoj prema kvalitetnim tendencijama civilnog društva, to isto mjesto visoko pozicioniraju na karti hrvatske umjetnosti danas. Od njih su u fundusu galerija zastupljeni: Slaven Tolj, Pasko Burdelez, Mara Bratoš, Ivan Skvrce, Viktor Daldon, Dubravka Lošić, Ivana Pegan Baće, a vjerujem da će i drugi tu naći svoje mjesto.

Ova izložba, koju su zajedničkim snagama osmislili ravnatelj Umjetničke galerije Dubrovnik Antun Maračić i kustosice Rozana Vojvoda i Petra Golušić, obuhvatan je presjek hrvatske moderne umjetnosti, a svojom kulturološkom, prezentacijskom i didaktičkom dimenzijom dodatno je čini prihvatljivom i zanimljivom svim generacijama, ali i stranim posjetiteljima bez predznanja o hrvatskoj umjetnosti tog razdoblja i sredine u kojoj nastaje. ×